

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:**
1. All questions are **compulsory**.
  2. Figures to the right indicate full marks allotted to the question.
  3. Working notes should form part of your answer.

1. (a) Select the most appropriate option and rewrite the full sentence :- **(Any 10)**

10

1. If actual cost is more than standard cost, variance is _____.
(a) Favourable (b) Adverse
(c) Nil (d) All of the above
2. Contribution = _____.
(a) Sales – variable cost (b) Fixed Cost + Profit
(c) Sales×P/V ratio (d) All of the above
3. Dock charges is a _____ cost.
(a) Direct (b) Indirect
(c) Urgent (d) Production
4. Stores ledger contains a separate account of _____.
(a) Each item of stores (b) Receipt of stores
(c) Issue of stores (d) none of the above
5. Normal loss is _____.
(a) Controllable (b) Non controllable
(c) Ascertainable (d) None of the above
6. _____ is not excluded while preparing cost sheet.
(a) Goodwill writtenoff (b) Provision for tax
(c) Interest on capital (d) Direct wages
7. The cost associated with storage are an example of _____.
(a) Carrying cost (b) Ordering cost
(c) Labour cost (d) Quality cost
8. In contract costing, loss of material by fire is debited to _____.
(a) Costing Profit and Loss A/c (b) Contract A/c
(c) Financial Profit and Loss A/c (d) Contractee's A/c
9. By-product has _____ sale value than the main product.
(a) lower (b) higher
(c) equal (d) none of the above
10. Cost Accounting is directed towards the need of _____.
(a) shareholders (b) internal users
(c) external users (d) government
11. Material usage standard is decided by _____ department.
(a) sales (b) finance
(c) purchase (d) production
12. Idle time is _____.
(a) paid by the employer (b) time wasted by workers
(c) not paid by employer (d) all of the above

1. (b) State whether the following statements are True or False :- (Any 10)

1. Fixed cost per unit remains constant.
2. In contract costing, each contract is a cost unit.
3. In ABC analysis, 'A' class items are costlier.
4. Need for reconciliation arises if costing and financial records are not maintained separately.
5. Strikes and lock out is abnormal idle time.
6. Cement companies follow process costing.
7. Bin card is same as stores ledger.
8. Overtime decreases labour cost.
9. At Break Even Point, total revenue exceeds total cost.
10. Over absorption of overheads increase costing profit.
11. Profit on sale of asset is shown in Financial Accounts.
12. Machine setup is normally considered as batch level cost.

2. Following information is furnished by Rohit Ltd. about expenses incurred during the year ended 31st March, 15 2018.

Particulars	₹
Salesman salary	64,750
Opening stock of finished goods (2,000 units)	76,000
Directors Fees	97,370
Indirect Wages	97,630
Repairs to Office Furniture	40,170
Work Managers Salary	1,19,470
Showroom Expenses	1,06,875
Depreciation on computer	1,21,290
Indirect Materials	73,190
Depreciation on Plant and Machinery	47,710
Advertisements	1,53,375
Office Salary	79,170
Direct Wages	1,01,000
Direct Materials	1,88,240
Direct Expenses	49,660
Closing stock of finished goods (3,000 units)	?

Additional Information:-

1. Closing stock of finished goods to be valued at cost of production.
  2. Profit expected on sales is 20%.
  3. Number of units sold during the year was 25,000.
- Prepare cost sheet showing total cost and cost per unit and find out the total profit and per unit profit for the year.

OR

2. Following is the summarised Profit and Loss Account of Aadarsh Industries Ltd. for the year ended 31/03/2018. **15**

Profit and Loss Account
For the year ended 31/03/2018

Particulars	₹	Particulars	₹
To Direct Material	20,000	By Sales (6000 units)	48,000
To Wages	7,540	By Closing Stock (1,500 units Finished goods)	6600
To Factory overheads	5,460	By Interest on Investments	17,700
To Office Overheads	5,250	By Profit on sale of furniture	12,000
To Selling and Distribution overheads	9,600		
To Interest on Loan	1,400		
To Income Tax	750		
To Net Profit C/d	34,300		
	84,300		84,300

The cost Accounting records for the above period showed the following :-

1. Direct Material @ ₹5 per unit produced.
2. Direct Wages @ ₹6 per unit produced.
3. Factory overheads were observed @25% of combined cost of Direct Material and Direct Wages.
4. Administrative overheads were absorbed @ ₹2.5 per unit produced.
5. Selling and Distribution overheads were absorbed @ ₹3.5 per unit sold.

Prepare the detailed cost sheet for the year ended 31/03/2018 and a statement of Reconciliation.

3. From the following purchases and sales in the month of March, 2018, prepare the stores ledger on basis of :- **15**

(a) FIFO Method and

(b) Weighted Average Cost Method.

Date	Purchases (units)	Rate	Sales (units)
March 1	1,200	8.00	-
March 4	-	-	600
March 5	600	7.60	-
March 10	-	-	400
March 18	400	8.40	-
March 23	-	-	800
March 29	800	8.80	-
March 31	-	-	600

Out of purchases on March 5th, 100 units are returned to the supplier on March 8th.

OR

3. (A) The following information is available in respect of four departments.

Particulars	Production Departments			Service Department
	P	Q	R	S
Area (Sq.ft)	1500	1100	900	500
No. of Light Points	15	11	9	5
No. of Employees	200	150	100	50
Direct Wages (₹)	60,000	40,000	30,000	20,000
Value of Plant (₹)	2,40,000	1,80,000	1,20,000	60,000
Value of Stock (₹)	1,50,000	90,000	60,000	-

The actual expenses are as follows :-

Particulars	₹
Rent	1,00,000
Repairs to Plant	60,000
Depreciation on Plant	45,000
Lighting Expenses	10,000
Supervision Expenses	1,50,000
Fire Insurance on stock	50,000
Power	90,000
Employees Insurance	15,000

Prepare a statement showing primary distribution of overheads.

3. (B) From the following, calculate total earnings of a worker under Halsey Plan and Rowan Plan :-

Weekly wages ₹1440

Weekly hours ₹48

Cost of living bonus per hour ₹10

Time allowed to complete the task (in hours) 80

Time taken to complete the task (in hours) 70

4. Aakash Construction Company Ltd. has undertaken three contracts during the year and following particulars 15 are available as on 31/03/2017:-

Particulars	Contract A ₹	Contract B ₹	Contract C ₹
Contract Price	10,00,000	25,00,000	7,50,000
Material Issued	1,65,200	2,24,500	1,89,600
Labour Charges	1,02,800	1,26,500	1,25,500
Sub-contract Charges	84,800	83,900	43,500
Architect Fees (% of Work Certified)	3%	3%	3%
Insurance Charges	3,000	6,100	7,400
Work Certified	4,00,000	5,00,000	5,00,000
Work Uncertified	35,000	40,000	25,000
Amount received from contractee (% of work certified)	80%	90%	75%
Closing stock of materials	9,000	10,000	20,000

All contracts were commenced during the current year. Total depreciation on plant was ₹11,200 to be allocated to all contracts in the ratio of work certified.

Prepare three contract Accounts and show the calculations of Profits transferred to Profit and Loss A/c.

OR

4. Pass necessary journal entries to record the following transactions under non-integrated system of 15 accounting :-

Particulars	₹
Purchase of Materials	75,000
Direct Wages paid	40,000
Administrative overheads incurred	30,000
Selling and Distribution overheads incurred	20,000
Production overheads incurred	60,000
Materials issued to Jobs	35,000
Materials issued to factory for repairs	10,000
Finished goods produced	1,12,500
Production overheads absorbed by production	52,500
Administration overheads absorbed by Finished Goods	32,500
Selling and Distribution overheads Recovered on Sales	17,500
Cost of finished goods sold	1,25,000
Sales	1,50,000
Sales Return (at cost)	5,000
Materials Returned to Suppliers	2,500
Materials Returned to Jobs	2,000

5. Modi Ltd. provides you the following information for the month of March, 2018 about process P, Q, R.

Particulars	Process P	Process Q	Process R
Basis Raw Material Introduced (Units)	20,000	4,420	3,740
Cost of Basis Raw Material Per Unit (₹)	24	28	32
Labour Charges (₹)	3,43,500	2,93,700	2,44,800
Sundry Materials	1,55,700	1,00,160	89,480
Factory Overheads	40% of Basic raw material	40% of Labour charges	40% of Labour charges
Normal Loss (% on total number of units inputs)	3%	5%	7%
Scrap value per units (₹)	12	15	21
Output transferred to next process (%)	70%	60%	-
Output sold at the end of the process (%)	30%	40%	100%
Selling price per unit of output sold (₹)	65	88	110

Prepare three process Accounts.

OR

5. (A) The following information is available from records of a company as at 31st March, 2017 and 2018.

9

Particulars	2017 ₹ in lakhs	2018 ₹ in lakhs
Sales	3,000	4,000
Profit	600	1,000

Calculate :-

1. P/V Ratio
2. Fixed Cost
3. Break even sales in ₹
4. Sales required to earn profit of ₹2,000 lakhs
5. Profit for sales of ₹4,000 lakhs
6. Margin of safety when sales is ₹2,000 lakhs.

5. (B) Calculate material variances for the following :-

6

Standard - for 90 kg of finished output

Material 135 kg @ ₹12 per kg

Actual production – 81000 kgs

Material used – 1,24,000 kgs

Cost of material used – ₹14,75,600

6. (A) Explain the advantages of Cost Accounting.

10

(B) Explain the characteristics of the Non-integrated Cost Accounting Systems.

10

OR

6. Write short notes on (any four) :-

20

- (a) Break Even Point
- (b) Labour Turnover
- (c) Retention Money
- (d) Life Cycle Costing
- (e) Bin card
- (f) Significance of Variance Analysis.

(मराठी रूपांतर)
(३ तास)

(एकूण गुण : १००)

- सूचना : १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
३. उत्तरासाठीचे टाचण आवश्यक असेल तेथे उत्तराचा भाग मानला जाईल.

१. (अ) सर्वात योग्य विकल्पाची निवड करून वाक्ये पून्हा लिहा (कोणतेही १०)

१०

१. जर वास्तविक परिव्यय मानक परिव्ययापेक्षा जास्त असेल तर फरकास ..... असे म्हणतात.
(अ) अनुकूल (ब) प्रतिकूल
(क) शून्य (ड) वरीलपैकी सर्व
२. अंशदान ..... समान असते.
(अ) विक्री-चलपरिव्यय (ब) स्थिर परिव्यय + नफा
(क) विक्री × नफा आकारमान गुणोत्तर (ड) वरीलपैकी सर्व
३. बंदर खर्च ..... परिव्यय आहे.
(अ) प्रत्यक्ष (ब) अप्रत्यक्ष
(क) तातडीचा (ड) उत्पादन
४. भांडार खातेवहीत ..... साठी स्वतंत्र खाते असते.
(अ) भांडाराच्या प्रत्येक बाबी (ब) भांडाराच्या प्रत्येक प्राप्ती
(क) भांडाराच्या प्रत्येक निर्गम (ड) वरीलपैकी नाही
५. साधारण नफा ..... आहे.
(अ) नियंत्रित (ब) अनियंत्रित
(क) निश्चित करता येण्याजोगा (ड) वरीलपैकी कोणताही नाही
६. .... हे परिव्यय पत्रक तयार करताना वगळले जात नाही.
(अ) नावलौकिकाचे निर्लेखन (ब) करासाठीची तरतूद
(क) भांडवलावरील व्याज (ड) प्रत्यक्ष मजुरी
७. भांडाराशी संबंधित परिव्यय हे ..... चे उदाहरण आहे.
(अ) माल साठवणूक खर्च (ब) आदेश परिव्यय
(क) मजुरी परिव्यय (ड) गुणवत्ता परिव्यय
८. कंत्राट परिव्ययांकनात आगीमुळे झालेले नुकसान ..... च्या नावे बाजूस दाखवले जाते.
(अ) परिव्ययांकन नफा व तोटा खाते (ब) कंत्राट खाते
(क) वित्तीय नफा व तोटा खाते (ड) कंत्राटीचे खाते
९. उपउत्पादनांचे विक्री मूल्य मुख्य उत्पादित वस्तूपेक्षा ..... असते.
(अ) कमी (ब) जास्त
(क) समान (ड) यापैकी कोणतेही नाही
१०. .... ची गरज म्हणून परिव्यय लेखांकनाकडे पाहिजे जाते.
(अ) भागधारक (ब) अंतर्गत उपयोगकर्ते
(क) बाह्य उपयोगकर्ते (ड) सरकार

११. सामग्री वापरातील मानक ..... विभाग ठरवतो.

(अ) विक्री

(ब) वित्त

(क) खरेदी

(ड) उत्पादन

१२. रिकामा वेळ हा ..... वेळ आहे.

(अ) मालकाने पैसे दिलेला

(ब) कामगाराने फुकट घालविलेला

(क) मालकाने पैसे न दिलेला

(ड) वरीलपैकी सर्व

१. (ब) खालील विधाने सत्य किंवा असत्य आहेत ते सांगा. (कोणतेही १०)

१०

१. स्थिर परिव्यय प्रतिनग स्थिर रहातो.

२. कंत्राट परिव्ययांकनामध्ये प्रत्येक कंत्राट हे परिव्यय एकक असते.

३. अबक विश्लेषणामध्ये 'अ' वर्गामध्ये किंमती बाबी येतात.

४. परिव्ययांकन आणि वित्तीय नोंदी वेगवेगळ्या ठेवलेल्या नसतील तर समायोजन करण्याची आवश्यकता असते.

५. संप आणि टाळेबंदी असामान्य निष्क्रीय वेळ आहे.

६. सिमेंट कंपन्या प्रक्रिया परिव्ययांकनाचा उपयोग करतात.

७. बीन कार्ड आणि भांडार खतावणी सारखेच आहेत.

८. अतिकालामुळे मजूरी परिव्यय कमी होतो.

९. ना नफा ना तोटा बिंदूपाशी एकूण महसूल हा एकूण परिव्ययापेक्षा अधिक असतो.

१०. अधिआकारित उपरी परिव्ययामुळे परिव्यय नफा वाढतो.

११. मालमत्ता विक्रीतून झालेला नफा वित्तीय खात्यामध्ये दर्शवितात.

१२. सामान्यतः यंत्र मांडणी परिव्यय वस्तु समुदाय पातळी परिव्यय म्हणून विचारात घेतला जातो.

२. रोहित लिमिटेडच्या ३१ मार्च, २०१८ रोजी संपणान्या वर्षातील खर्चाची माहिती खालील प्रमाणे आहे:-

१५

तपशील	₹
विक्री कर्मचाऱ्यांचे पगार	६४,७५०
आरंभिचा पक्का मालसाठा (२००० नग)	७६,०००
संचालकाचे शुल्क	९७,३७०
अप्रत्यक्ष वेतन	९७,६३०
कार्यालयीन उपकरणांची दुरुस्ती	४०,१७०
कारखाना व्यवस्थापनाचे पगार	१,१९,४७०
शोरूम खर्च	१,०६,८७५
संगणकावरील घसारा	१,२१,२९०
अप्रत्यक्ष माल	७३,१९०
संयंत्र व यंत्रसामग्रीवरील घसारा	४७,७१०
जाहिरत खर्च	१,५३,३७५
कार्यालयीन पगार	७९,१७०
प्रत्यक्ष मजूरी	१,०१,०००
प्रत्यक्ष माल	१,८८,२४०
प्रत्यक्ष खर्च	४९,६६०
अखेरचा पक्का मालसाठा (३००० नग)	?

इतर माहिती:-

१. पक्क्या मालाच्या अखेरच्या साठ्याचे मूल्यांकन उत्पादनाच्या परिव्ययावर केले जाते.
२. नफा विक्रीवर २०% अपेक्षित आहे.
३. एकूण २५,००० नग चालू वर्षात विकले गेले.

परिव्यय पत्रक तयार करून विविध परिव्ययाच्या घटकानुसार एकूण परिव्यय व प्रतिनग परिव्यय तसेच एकूण नफा व प्रतिनग नफा दाखवा.

किंवा

२. आदर्श इंडस्ट्रीज लि. चे दि. ३१/०३/२०१८ वर्षाअखेरीचे नफा व तोटा पत्रक सारांशरूपाचे खालीलप्रमाणे आहे:-

१५

नफा व तोटा पत्रक

३१/०३/२०१८ वर्षाअखेरीकरिता

तपशील	₹	तपशील	₹
प्रत्यक्ष माल	२०,०००	विक्री (६००० नग)	४८,०००
मजुरी	७,५४०	अखेरचासाठा (पक्का माल १,५०० नग)	६६००
कारखाना उपरी परिव्यय	५,४६०	गुंतवणूकीवरील व्याज	१७,७००
कार्यालयीन उपरी परिव्यय	५,२५०	फर्निचर विक्रीवरील नफा	१२,०००
विक्री व वितरण उपरि परिव्यय	९,६००		
कर्जावरील व्याज	१,४००		
आयकर	७५०		
निव्वळ नफा	३४,३००		
	८४,३००		८४,३००

वरील कालावधीसाठी परिव्यय लेखांकन नोंदी खालील माहिती दर्शवितात.

१. प्रत्यक्ष माल प्रति उत्पादित नगास ₹५ प्रमाणे.
  २. प्रत्यक्ष मजुरी प्रति उत्पादित नगास ₹६ प्रमाणे.
  ३. कारखाना उपरी परिव्यय प्रत्यक्ष माल व प्रत्यक्ष मजुरी यांच्या एकत्रित परिव्ययाच्या २५% आकारले आहे.
  ४. प्रशासकीय उपरी परिव्यय प्रति उत्पादित नगास ₹२.५ प्रमाणे
  ५. विक्री व वितरण उपरि परिव्यय विक्री केलेल्या प्रत्येक नगास ₹३.५ प्रमाणे आकारले आहे.
- ३१ मार्च २०१८ वर्षाअखेरीचे सविस्तर परिव्यय पत्रक व समायोजन पत्रक तयार करा.

३. मार्च २०१८ मधील मालाची खरेदी आणि विक्री खालीलप्रमाणे आहे. त्यावरून साठा मूल्य दर्शविणारी भांडार खतावणी खालील १५ पद्धतीप्रमाणे तयार करा. १. प्रथम आला प्रथम गेला पद्धती २. भारांकित सरासरी पद्धती

दिनांक	खरेदी (नग)	दर (₹)	विक्री (नग)
मार्च १	१,२००	८.००	-
मार्च ४	-	-	६००
मार्च ५	६००	७.६०	-
मार्च १०	-	-	४००
मार्च १८	४००	८.४०	-
मार्च २३	-	-	८००
मार्च २९	८००	८.८०	-

मार्च ३१	-	-	६००
----------	---	---	-----

५ मार्चच्या खरेदीपैकी १०० नग पुरवठादाराला ८ मार्च रोजी परत केले.

किंवा

३. (अ) चार विभागांशी संबंधित खालील माहिती उपलब्ध आहे :-

तपशील	उत्पादन विभाग			सेवा विभाग
	पी	क्यू	आर	एस
जागा (चौ फूट)	१५००	११००	९००	५००
वीजपॉइंट संख्या	१५	११	९	५
कामगार संख्या	२००	१५०	१००	५०
प्रत्यक्ष मजुरी (₹)	६०,०००	४०,०००	३०,०००	२०,०००
संयंत्र मूल्य (₹)	२,४०,०००	१,८०,०००	१,२०,०००	६०,०००
साठा मूल्य (₹)	१,५०,०००	९०,०००	६०,०००	-

वास्तविक परिव्यय खालीलप्रमाणे आहे :-

तपशील	₹
भाडे	१,००,०००
संयंत्र दुरुस्ती	६०,०००
संयंत्रावरील घसारा	४५,०००
वीज खर्च	१०,०००
पर्यवेक्षण खर्च	१,५०,०००
साठ्यावरील अग्नीविमा	५०,०००
पॉवर (शक्ती)	९०,०००
कर्मचारी विमा	१५,०००

उपरी परिव्ययाचे प्राथमिक वितरण दखवा.

३. (ब) खालील माहितीच्या आधारे हॅल्से प्लॅन आणि रोवन प्लॅननुसार कामगाराला देय असलेली एकूण रक्कम काढा :-

प्रतिआठवडा मजुरी ₹१४४०

प्रतिआठवडा कामाचे तास ₹४८

बोनस ₹१० प्रतितास

कामपूर्ण करण्यासाठी दिलेला वेळ ८० तास

कामपूर्ण करण्यासाठी घेतलेला कालावधी ७० तास

४. आकाश कन्स्ट्रक्शन कंपनीने वर्षात तीन कंत्राटे घेतली आहेत. दि ३१/०३/२०१७ रोजीचा तपशील खालीलप्रमाणे उपलब्ध आहे. १५

तपशील	कंत्राट अ ₹	कंत्राट ब ₹	कंत्राट क ₹
कंत्राटाची किंमत	१०,००,०००	२५,००,०००	७,५०,०००
कंत्राटाच्या ठिकाणी माल पाठवला	१,६५,२००	२,२४,५००	१,८९,६००
मजूरी	१,०२,८००	१,२६,५००	१,२५,५००
उपकंत्राट खर्च	८४,८००	८३,९००	४३,५००
वस्तुविशारद शुल्क (प्रमाणित कामाच्या %)	३%	३%	३%
विमा खर्च	३,०००	६,१००	७,४००
प्रमाणित काम	४,००,०००	५,००,०००	५,००,०००
अप्रमाणित काम	३५,०००	४०,०००	२५,०००
कंत्राटीकडून रक्कम मिळाली (प्रमाणित कामाच्या %)	८०%	९०%	७५%
अखेरचा मालसाठा	९,०००	१०,०००	२०,०००

सर्व कंत्राटांची सुरुवात चालू वर्षात केली. संयंत्रावरील एकूण घसारा रू ११,२०० आहे व प्रमाणित कामाच्या प्रमाणात तो तिन्ही कंत्राटांमध्ये विभागा.

तिन्ही कंत्राट खाती तयार करा. नफा तोटा खात्याला नफा वर्ग केल्याची आकडेमोड दाखवा.

किंवा

४. खालील व्यवहारांच्या विभाजाती लेखे पद्धतीनुसार प्राथमिक नोंदी करा :-

१५

तपशील	₹
कच्चा माल खरेदी	७५,०००
प्रत्यक्ष मजूरी	४०,०००
प्रशासकीय उपरिपरिव्यय उद्भवता	३०,०००
विक्री आणि वितरण परिव्यय उद्भवता	२०,०००
उत्पादन उपरिपरिव्यय उद्भवला	६०,०००
जॉबसाठी कच्चा माल पाठविला	३५,०००
कारखान्याला दुरुस्तीसाठी कच्चा माल पाठविला	१०,०००
पक्का माल उत्पादित झाला	१,१२,५००
उत्पादन उपरिपरिव्यय उद्भवला	५२,५००
प्रशासकीय उपरिपरिव्यय (पक्क्या मालावर)	३२,५००
विक्री आणि वितरण परिव्यय (विक्रीवर)	१७,५००
विक्री केलेल्या पक्क्या मालाची किंमत	१,२५,०००
विक्री	१,५०,०००
विक्री परत (परिव्ययाने)	५,०००
कच्चा माल परत पाठविला	२,५००
कच्चा माल जॉबला परत पाठविला	२,०००

५. मोदी लिमिटेडने प्रक्रिया 'पी', 'क्यू' आणि 'आर' बद्दलची मार्च २०१८ ची माहिती खालीलप्रमाणे पूरवलेली आहे.

तपशील	प्रक्रिया पी ₹	प्रक्रिया क्यू ₹	प्रक्रिया आर ₹
प्राथमिक कच्चा माल प्रक्रियेत पाठविला (नग)	२०,०००	४,४२०	३,७४०
प्राथमिक कच्चा मालाची किंमत (प्रतिनग ₹)	२४	२८	३२
मजूरी खर्च	३,४३,५००	२,९३,७००	२,४४,८००
किरकोळ मालसामान (₹)	१,५५,७००	१,००,१६०	८९,४८०
कारखाना उपरिपरिव्यय	४०% प्राथमिक कच्च्या मालाच्या	४०% मजूरी खर्चाच्या	४०% मजूरी खर्चाच्या
सामान्य अपव्यय (प्रक्रियेत पाठविलेल्या एकूण नगाच्या %)	३%	५%	७%
मोड मूल्य प्रतिनग (₹)	१२	१५	२१
उत्पादन पूढच्या प्रक्रियेत पाठविले (%)	७०%	६०%	-
प्रक्रियेच्या शेवटी उत्पादन विकले (%)	३०%	४०%	१००%
विक्री किंमत प्रतिनग (₹)	६५	८८	११०

तीन प्रक्रिया खाती तयार करा.

किंवा

५. (अ) दि. ३१ मार्च २०१७ व २०१८ मधील, एका कंपनीच्या नोंदी खालीलप्रमाणे उपलब्ध आहेत :-

तपशील	२०१७ ₹ (लक्ष)	२०१८ ₹ (लक्ष)
विक्री	३,०००	४,०००
नफा	६००	१,०००

खालील बाबी शोधा :-

१. नफा आकारमान गुणोत्तर.
२. स्थिर परिव्यय.
३. ना नफा ना तोटा विक्री.
४. ₹२,००० लाख नफा मिळवीण्यासाठी विक्री.
५. ₹४,००० लाख विक्री असताना होणास नफा.
६. विक्री ₹२,००० लाख असताना सुरक्षितता सीमा.

५. (ब) खालील माहितीवरून सामग्री परिव्यय काढा :-

- मानक - १०किगॅ. उत्पादन (पक्का माल) साठी
मालसामग्री - १३५ कि.ग्रॅ प्रतिकिलो १२ प्रति कि.ग्रॅ
वास्तविक उत्पादन - ८१००० कि.ग्रॅ.
वापरलेले माल सामान - १,२४,००० कि.ग्रॅ.
वापीलेल्या मालसामानाची किंमत - ₹ १४,७५,६००

६. (अ) परिव्यय लेखांकनाचे फायदे स्पष्ट करा.

(ब) विभाजीत परिव्यय लेखांकन पद्धतीची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

किंवा

६. टिपा लिहा (कोणत्याही चार) :-

- (अ) ना नफा ना तोटा बिंदू
- (ब) कामगार उलाढाल
- (क) अधिधारण पैसा
- (ड) जीवन चक्र परिव्ययांकन
- (इ) बीन कार्ड
- (फ) फरक विश्लेषणाचे महत्त्व.
